

nje, a to baš — čini se — hoće donijeti personalistička etika.

Možda bismo u samom izražavanju i citiranju stvari više očekivali znanstvenu određenost nego novinarsku referadu (str. 105, 126).

Na kraju bismo mogli reći da je »personalistička etika« našeg autora, koji je teista, kršćanin i svećenik, pokušaj da se pruži jedna a-teistička etika temeljena na svrsi moralnosti, koja stoji u ljubavi i to sasvim kriestovski shvaćene, ali koja u čitavoj obradi, izgleda, umjetno umetnuta, što i sam autor neizravno veli: »Nije, dakle, bezrazložna sumnja, da li etika — tako uvišena te stoga zahtjevna — praktično postoji na čisto ljudskoj razini. Traži se, naime, takvo herojstvo u oslobođanju koje, čini se, nadilazi ljudske snage. Dvojimo, naime, da su ljudske snage sposobne dovesti nas do tako uvišena cilja« (str. 89). A ovđe autor govori o napredovanju u slobodi obzirom na siromaštvo čisto evanđeoskog smisla — iako taj termin ne spominje — a to je nemoguće bez evanđeoskog shvaćanja ljubavi.

Razlog pisanja takve etike je pretpostavka za mogućnost dijaloga. No nužno se nameće pitanje: nije li taj mogući i sa teističkom etikom. I još k tome: s dubljim i preciznijim dimenzijama?!

J. KRIBL

ZEICHEN DES GLAUBENS. Studien zur Taufe und Firmung. Izdali Hansjörg auf der Maur i Bruno Kleinheger. Benziger Verlag i Verlag Herder, 1972.

To je *zbornik* vrijednih članaka koje su napisali poznati teolozi (H. Gross, K. Kertelge, F. Mussner, W. Breuning, J. A. Jungmann i drugi), učenici Baltazaru Fischeru, u čast svome učitelju B. Fischeru za 60. rođendan. B. Fischer je poznati liturgičar i pastoralni teolog iz Trieru. Pisao je mnogo o liturgiji na temelju patrističke literature, o liturgiji u okviru duhovnosti, o liturgiji kao slavlju mjesne Crkve. Surađivao je na pripremanju saborske konstitucije o liturgiji i obnovljenog obreda krštenja. Bio je dugo predsjedavatelj liturgijskog Instituta u Trieru.

Teško je donijeti sažetke svih članaka, jer su članci toliko vrijedni da

bi ih opširno trebalo prikazati. Zato ostavljamo čitaocu koji se zanima za krštenje i potvrdu da naruči knjigu i sam je čita i nad njome studira. Navest ću samo naslove da se vidi koji je obujam tog *Zbornika članaka*: Obraćenje u SZ u svjetlu proroka Jeremije i Ezequijela; Takozvana Isusova zapovijed krštanja (Mt 28, 19); Bilješke k izvještajima o krštanju iz Dj; Nauka o krštenju prema Jakovljevoj poslanici; Krštenje prema Maksimu Torinškom; Baptismus — Baptismus cotidianus — i oproštenje grijeha u teologiji sv. Augustina; Ratifikacija krštenja; Kalvinova kritika potvrde; Značenje krštenja kod inicijacije u kršćanstvu; Kristološki i ekleziološki temelji sakramenata kršćanske inicijacije; Krštenje kao posvećivanje života; Krštenje i duhovni život; Spremanje i podučavanje za krštenje; Odgađanje i pravo na krštenje; Vjera zajednice kao preduvjet za krštanje djece; Potvrda — osamljeni događaj?; Potvrda — dopunjene krštenja; Liturgija krštenja djece; Mjesto i oblik krsnog zdenca; Služba biskupa i prezbitera kod slavljenja inicijacije; Služba i dužnost kumova; Pomazanje kršćanske inicijacije i trostruka zadaća kršćanina; »Pomazanje« kod krštenja uljem?; Unctio quae fit manus impositione; Pjevanje i glazba kod obreda krštenja itd.

Već se iz ovog popisa naslova članaka vidi kako je vrlo široko obuhvaćena problematika kršćanske inicijacije, i sakramenta krštenja i sakramenta svete potvrde. U *Zborniku* je osobito zastupljena praktična strana tih sakramenata. To je upravo i pozitivnost tog *Zbornika* kao i opravdanost da ga naruči svaki pastoralni radnik i da čitajući ga nađe pobude za svoj rad u kršćanskoj inicijaciji.

Naručuje se preko Verlag Herder, Hermann-Herder-Str. 4, Freiburg, SR Njemačka.

A. R.

ORIENTIERUNG AN JESUS. Zur Theologie der Synoptiker. *Zbornik* radova za 80. rođendan Josefa Schmid-a. Izdali P. Hoffmann, N. Brox i W. Pesch. Izdanje Verlag Herder, Freiburg—Basel—Wien, 1973.

Josef Schmid, bibličar, osobito poznat po svojim komentarima prvih triju evanđelja u tzv. Regensburger